

Krizové situace

Michal Bareš
Rescueinfo o.s.

Pardubice, 31. května 2013

Druhy mimořádných událostí

- **Události vyvolané přírodou**
povodeň, zemětřesení, sesuv půdy, sopečný výbuch, orkán, tornádo, extrémní chlad a teplo, pád meteoritu, velký lesní požár
- **Události vyvolané člověkem**
havárie v chemickém provozu, radiační havárie, ropná havárie, dopravní nehoda, zřícení domu, terorismus, sabotáž

Které události nám hrozí?

povodně

exploze

vichřice

únik nebezpečné látky

pandemie

rozsáhlý požár

Nové hrozby

terorismus

extremismus

blackout

počítačová kriminalita

SemtinZone 21.8.2012

V areálu chemičky došlo ve 12:37 k havárii provázené únikem nitrózních plynů. Oranžový mrak obsahující oxidy dusíku vítr zavál nad Pardubice. Nejvíce zasaženy byly části Ohrazenice, Trnová, Doubravice, Polabiny a Trnová. Lidé byli vyzváni, aby nevětrali a pokud možno nevycházeli ven.

Povodně

Ve světě představují povodně asi 40 procent z celkového množství přírodních katastrof.

Ročně mají na svědomí zhruba 100 000 obětí.

Přirozené x zvláštní povodně

Přírozené povodně

Tání sněhu

Dlouhotrvající deště

Krátkodobé intenzivní srážky

Ledové jevy

Ze zahraničí mohou do ČR přijít povodně pouze na Dyji (nádrž Vranov) a Ohři (nádrž Skalka).

Menší škody, více času na ochranná opatření.

Zvláštní povodně

Povodně, jež nevznikly z přírodních příčin, ale v důsledku technické závady či havárie na nějakém vodním díle v povodí příslušného vodního toku.

Přirozená povodeň

Porucha vodního díla

Terorismus

Vojenské napadení

Rychlý postup, velmi ničivé.

Ochrana před povodněmi

Nejdůležitější je prevence:

- Stanovení záplavových území
- Prohlubování koryt
- Poldry
- Odstraňování překážek
- Vypouštění nádrží
- Zajištění zdrojů rizik (chemické továrny)
- Povodňové plány (evakuace)

Ochrana před povodněmi

1. stav bdělosti

vyhlašuje se v okamžiku rizika vzniku povodně

2. stav pohotovosti

2. stupeň bývá vyhlašován v okamžiku, kdy riziko přerostlo v povodeň

3. stav ohrožení

povodeň začíná ohrožovat životy a majetek

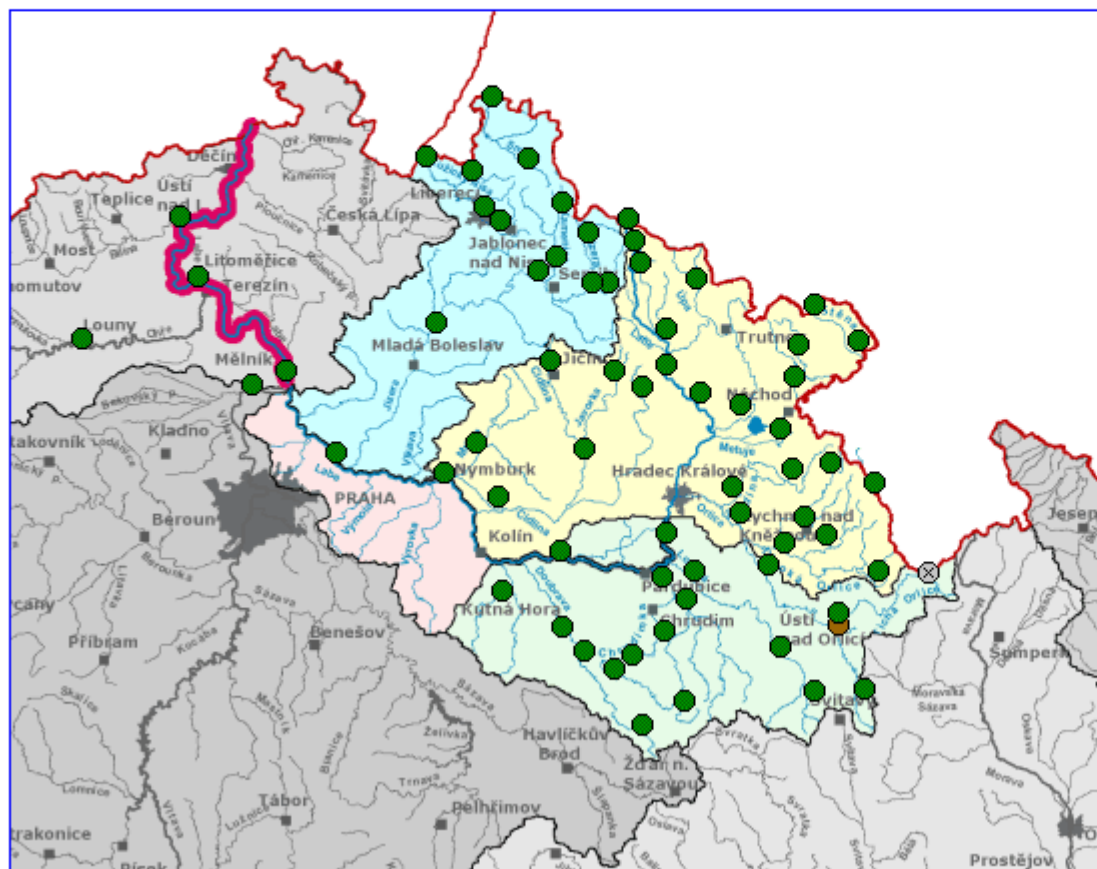
Stavy a průtoky na vodních tocích

--- Monitorovací stanice (tok - stanice) --- ▼

Celková mapa povodí | Přehled měření | Hydrologická situace | Výstraha

UPOZORNĚNÍ: Veškerá uváděná data jsou bez záruky

Celkový přehled

Legenda:

- ⊗ = údaj není k dispozici
- = sucho
- = 0 (normální stav)
- = 1 (bdělost)
- = 2 (pohotovost)
- = 3 (ohrožení)
- ↑ = nárůst stavu o 30 cm a více za 3 hod
- ↓ = pokles stavu o 20 cm a více za 3 hod

Územní působnost s.p. Povodí:

- Závod Hradec Králové
- Závod Pardubice
- Závod Jablonec nad Nisou
- Závod Střední Labe
- Závod Dolní Labe

Blíží se povodeň

- zásobit se potravinami a pitnou vodou
- připravit svítilnu, rozhlasový přijímač a baterie
- odstranit nebo upevnit všechny věci, které by mohla voda odnést (žebříky, zahradní nářadí)
- přesunout cenné věci ze sklepů a přízemí
- zabezpečit chemické látky
- přeparkovat automobily do vyšších míst
- připravit pytle s pískem na utěsnění oken a dveří
- začít připravovat evakuační zavazadlo

Blíží se povodeň

Po celou dobu bychom měli sledovat místní sdělovací prostředky, kde se dozvíme aktuální situaci a hlavně prognózu.

Informace nám mohou být předány také prostřednictvím místních rozhlasů a vozů složek IZS.

Bude-li situace opravdu vážná, budeme na nebezpečí upozorněni prostřednictvím sirén.

Při povodni

- sledovat aktuální situaci a řídit se pokyny orgánů krizového řízení a záchranářů
- nepodceňovat nebezpečí, tedy nesnažit se dostat k rozbouřeným tokům, nebo je dokonce sjíždět a považovat za adrenalinovou zábavu
- neodmítat případnou evakuaci a chápat ji jako opatření pro naše bezpečí, ne jako omezování našich práv
- neměli bychom myslet pouze na sebe, ale pokud je to možné také pomoci starším a nemocným lidem.

Po povodni

Nechte si zkontrolovat stav obydlí:

- statickou narušenost a obyvatelnost bytu, domu
- rozvody energií (plynu, elektrické energie)
- stav kanalizace a rozvodů vody
- pokud neklesne hladina spodní vody, nečerpejte vodu ze sklepů domů.

Po povodni

Podle pokynů hygienika:

- zlikvidujte potraviny, které byly zasaženy vodou
- zlikvidujte polní plodiny, které byly zasaženy vodou
- zlikvidujte uhynulé domácí zvířectvo, které bylo usmrceno povodní
- nahlase hygienikovi výskyt úhynu cizích domácích a divokých zvířat
- nepijte vodu z místních zdrojů, pokud hygienik vodu jako pitnou neschválil

Po povodni

informujte se o místech humanitární pomoci a v případě stavu nouze si vyžádejte:

- finanční pomoc,
- pitnou vodu, potraviny, teplé oblečení, hygienické prostředky,
- potřebné nářadí pro likvidaci povodňových škod,
- další potřebné prostředky

Po povodni

Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod:

- ohlaste pojistnou událost pojišťovně v souladu s pojistnými podmínkami
- vyhotovte soupis škod, případně je zdokumentujte (fotografie, znalecký posudek, účty, svědectví)
- při řešení pojistné události postupujte podle pokynů pojišťovny
- odškodnění obdržíte dle smluvních podmínek po uzavření šetření

Největší povodně

červenec 1997 – Morava a Východní Čechy
Zahynulo 49 osob, bylo zničeno 2151 domů

červenec 1998 – Rychnovsko – 6 obětí

srpen 2002 – Střední Čechy – dvě vlny – 17 obětí

březen 2006 – ČR – 7 obětí

červenec 2009 – Morava – 13 obětí

srpen 2010 – Liberecko – 5 obětí

Bílá Desná – Jizerské hory

Pondělí 18. září 1916

15:30 – zpozorován 2 cm pramínek vody, který prýští z tělesa hráze

O 40 minut později se hráz protrhla a voda smetla vše v cestě

Zahynulo 62 lidí, bylo zničeno 29 obytných domů a 11 brusíren skla a 62 dalších staveb bylo vážně poškozeno

Havárie s únikem NL

Havárie s únikem NL

Představují v současné době největší nebezpečí, setkat se s nimi lze téměř všude:

Stacionární zdroje (chemické podniky)

Doprava (železniční, silniční)

Havárie s únikem nebezpečné látky:

Toxicita

Hořlavost

Výbušnost

Havárie s únikem NL

Označení nebezpečných látek při přepravě:

Vozidla převážející nebezpečnou látku bývají označena výstražnou tabulkou, na které jsou dvě řady čísel, označující nebezpečí a typ látky.

Tato čísla sdělte při oznamování události, pokud tím neohrozíte svoji bezpečnost.

Jak poznám havárii s únikem NL?

- Siréna
- Chování domácích zvířat
- Mlha, vlnění ovzduší
- Zápach
- Pálení očí a dýchacích cest
- Zvukové projevy

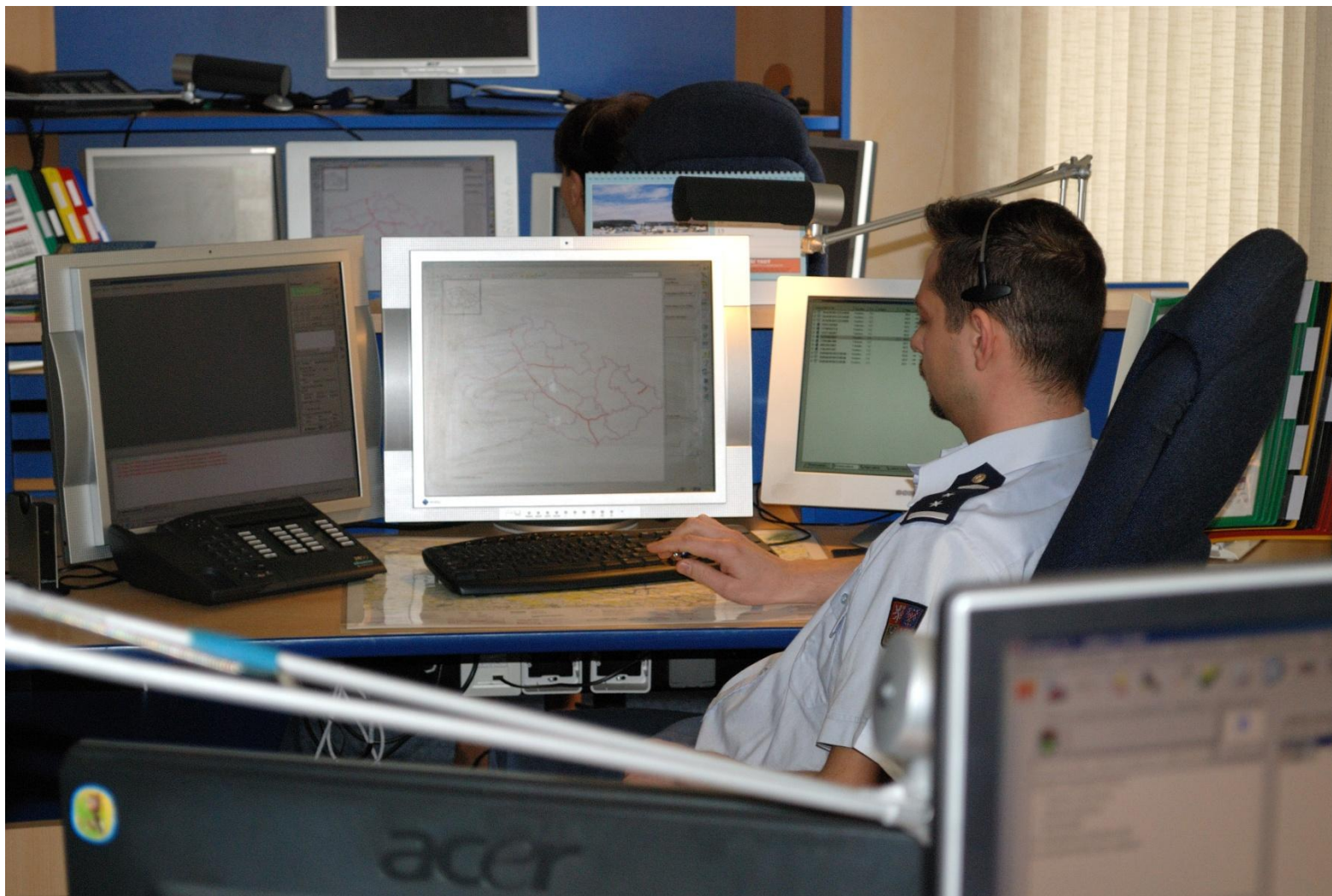
Co dělat?

Postup ochrany:

- Ukryt se do nejbližší budovy
- Zavřít okna a dveře
- Vypnout klimatizaci
- Zapnout rádio a TV
- Utěsnit všechny netěsnosti
- Přemístit se do místnosti na odvrácené straně
- Prostředky improvizované ochrany
- Netelefonovat

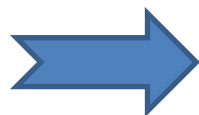
Auto: vypnout klimatizaci, pokusit se odjet v bezpečném směru, vyhledat úkryt

Tísňové volání

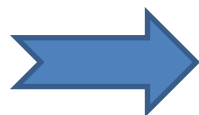
Směrování hovorů

150

HZS Pardubice

155

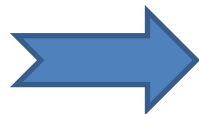
ZZS Pardubice

158

PČR okres

112

HZS Pardubice

Linka 112

- 1991 Rada Evropských společenství vydala rozhodnutí o zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání
- 1996 Počátky budování linky 112 v ČR
- 2003 Zprovoznění 112 ze všech telefonních sítí
- 2004 Konec zkušebního provozu
- 2006 Začátek projektu e-Call v ČR

Výhody 112

Podpora cizích jazyků

Lokalizace volajícího

Zálohování pracovišť

Dostupnost i bez SIM a se zamknutým tel.

Rychlejší předání informace více složkám

Průběh hovoru

Volání na všechny tísňové linky je bezplatné
Čísla volíme vždy bez předvolby

Po přihlášení operátora sdělíme:

- 1. Co se stalo**
- 2. Místo události**
- 3. Počet zraněných, rozsah události**
- 4. Své jméno a telefonní číslo**

Hovor ukončuje vždy jako první dispečer

Po ukončení hovoru nikam netelefonujeme a
telefon máme u sebe

Výhody 112

Podpora cizích jazyků

Lokalizace volajícího

Zálohování pracovišť

Dostupnost i bez SIM a se zamknutým tel.

Rychlejší předání informace více složkám

Varování a informování

Rotační sirény

Elektronické sirény

Místní informační systémy

Výběr SSRN povelu podle syntaxe HZS ČR

Výběr SSRN povelu podle syntaxe HZS ČR

Rychlý výběr povelu

Seřazení speciálního povelu

Zkouška srén (a)

Evak. zavazadlo (z)

Všeob. výstraha (b)

Externí zdroj (j)

Požární poplach (g)

Konec poplachu (i)

Radiační havárie (e)

Zátopová vlna (c)

Chemická havárie (d)

Požární poplach

722:44:4488GG99%

✓ Vyber

✗ Zpět

Ostatní

rozhlas a TV

mobilní prostředky

SMS

Všeobecná výstraha

Do 1. listopadu 2001 existovalo několik výstražných signálů:

Katastrofa

Všeobecná výstraha

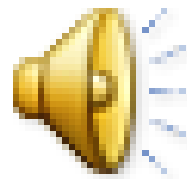
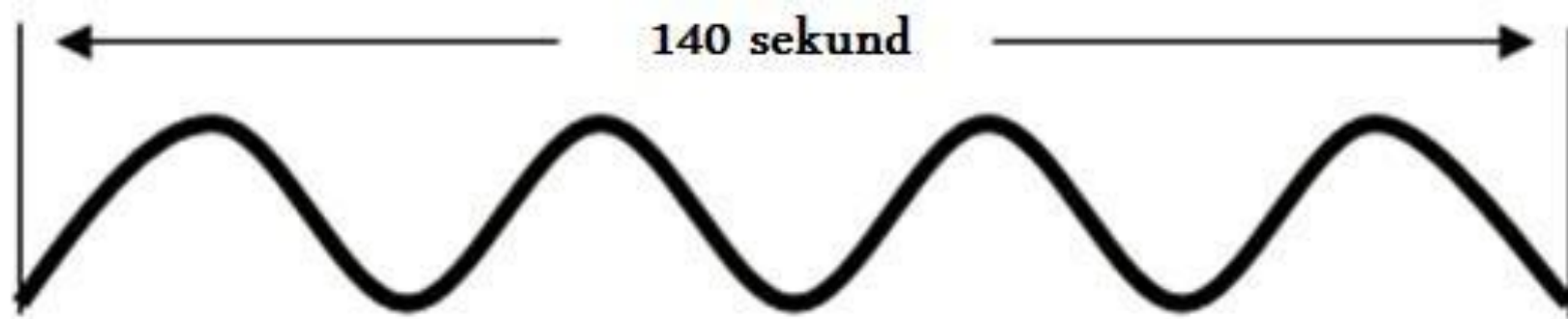
Nebezpečí zátopové vlny

V současné době existuje jeden jediný:

VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA

Kolísavý signál sirény po dobu 140 sekund.
Může být vyhlášena třikrát za sebou
v tříminutových intervalech.

Všeobecná výstraha

Další signály

Požární poplach

Zkouška sirén

Co dělat?

Siréna s největší pravděpodobností upozorňuje na havárii s únikem nebezpečné látky.

- Ukryjte se do nejbližší budovy (ne do sklepa)
- Zavřete okna a dveře
- Zapněte rádio nebo televizi
- Řiďte se pokyny, které obdržíte

Český rozhlas Pardubice:

101,0 FM a 104,7 FM

Evakuace

Průběh evakuace

Evakuační zóna

Místo shromažďování

Evakuační středisko

Přijímací středisko

Místo nouzového ubytování

Evakuační zavazadlo

Osobní doklady, psací potřeby

Léky a zdravotní pomůcky

Cennosti

Sezónní oblečení

Prostředky osobní hygieny

Spací pytel nebo přikrývka, karimatka

Nádobí, šití, nůž otvírák na konzervy

Trvanlivé potraviny na 2-3 dny, balená voda

Kapesní svítilna a rádio, náhradní baterie

Zapalovač (sirky)

Hry pro děti, očkovací průkaz zvířete

Hmotnost evakuačního zavazadla do 25 kg (10 kg u dětí), neplatí při vlastní dopravě.

Před opuštěním bytu

- uhasíme otevřený oheň v topidlech
- vypneme elektrické spotřebiče (s výjimkou mrazniček)
- uzavřeme přívody plynu a vody
- dětem vložíme do kapsy cedulku s adresou
- S sebou můžeme vzít také kočky a psy v uzavřených přepravkách. Ostatní zvířata ponecháme doma, ale dostatečně je zásobíme vodou a krmivem.
- Nezapomeneme zkontrolovat, jestli o evakuaci vědí také sousedé.

NOUZOVÉ OPUŠTĚNÍ DOMU

Obsah evakuačního zavazadla (jednotlivé položky odškrtněte tak, jak je budete přidávat)

Léky	Příbor	
Osobní doklady	Otvírák na konzervy	
Peníze	Nůž	
Pojistné smlouvy	Šití, zavírací špendlíky	
Trvanlivé potraviny, konzervy, chléb	Toaletní papír	
Balená pitná voda	Náhradní prádlo, obuv	
Zubní kartáček, pasta	Knihy, hry	
Přenosné rádio s náhradními bateriemi	Pláštěnka	
Svítilna s náhradními bateriemi	Spací pytel nebo přikrývka	
Jídelní miska	Označení zavazadla jménem a adresou	

Osobní léky všech členů rodiny (seznam vytvořte již nyní)

Úkony před opuštěním domu (bytu)

Uhasťte otevřený oheň v topidlech	Ujistěte se, že o evakuaci vědí i sousedé	
Vypněte el. spotřebiče (kromě chladniček)	Dětem vložte do kapsy cedulku s adresou	
Uzavřete přívod vody	Na dveře umístěte ceduli, že jste byt opustili	
Uzavřete přívod plynu	Uzamkněte byt	

- Hmotnost evakuačního zavazadla by neměla překročit 25 kg (10 kg u dětí)
- Kočky a psy je možné vzít s sebou v uzavřených schránkách, ostatní zvířata zásobit vodou a krmivem
- V případě evakuace s domácím zvířetem nezapomeňte vzít očkovací průkaz zvířete

Aktuální informace se dozvíte z vysílání Českého rozhlasu Pardubice – 101,0 a 104,7 FM

ZPRÁVA PRO EVAKUAČNÍ ORGÁNY

Obec:	Adresa:
Jméno a příjmení:	
Se mnou evakuované osoby:	
Objekt jsme opustili dne:	v hodin
Budeme se zdržovat na adrese:	
Poznámka, telefonní kontakt na evakuované osoby:	
Podpis:	

Po opuštění domu (bytu) vyvěste na dveře

www.radyvnouzi.cz

OPUŠTĚNÁ ZVÍŘATA V DOMĚ

Adresa:		Majitel:
Druh hospodářských a domácích zvířat:	Počet zvířat:	Umístění zvířat:
Umístění krmiv:		

Po opuštění domu vyvěste na dveře, umožněte přístup ke zvířatům

www.radyvnouzi.cz

www.rescueinfo.org

www.radyvnouzi.cz

www.varujemevas.cz

